

Spørsmål til høring

Vi forventer ikke at dere svarer på alle spørsmålene. Noen av spørsmålene er i hovedsak rettet mot offentlig sektor som tilbyr data, mens andre spørsmål er rettet mot brukere av dataene (næringsliv, forskning, presse, sivilsamfunn, osv.). Dere kan svare på spørsmålene som er relevant for dere.

Høringen er åpen, og alle kan sende inn innspill. Rådet ber om at svar sendes inn ved hjelp av denne svarmalen.

Navn, enten på virksomheten du representerer, eller deg som privatperson:

Datatilsynet

Hva beskriver best deg/dere som avsender:

- ☒ Offentlig virksomhet (statlig, kommunal eller fylkeskommunal)
- ☐ Næringsliv (privat virksomhet eller bransjeorganisasjon)
- ☐ Forskning eller utdanning
- ☐ Presse eller medier
- ☐ Sivilsamfunn eller interesseorganisasjon
- ☐ Privatperson
- ☐ Annen – Beskriv gjerne her:

1. Veilederens relevans og nytteverdi

På hvilken måte kan veilederen være nyttig for offentlige virksomheter som tilgjengeliggjør data?

Veilederen vil forhåpentligvis gi offentlige virksomheter en skjematisk oversikt over oppgaver og plikter etter det nye regelverket.

Datatilsynet er i liten grad innehaver av opplysninger som egner seg for deling etter dataforvaltningsloven.

Vi bruker også i liten grad åpne opplysninger fra andre offentlige organer.

Et sentralt mål er at data skal være enkle å finne, forstå og ta i bruk. Rådet ønsker særlig innspill fra virksomheter og personer som **bruker data** fra offentlig sektor.

Dekker veilederen de behovene dere har som brukere av offentlige data? Er det viktige brukerbehov som ikke er omtalt?

Skriv inn svaret deres her:

Hva kan man gjøre i offentlig sektor gjøre for å sikre at veilederen blir tatt i bruk og har en positiv effekt?

Vi antar at det viktigste vil være at veilederen oppleves som nyttig, jf. også punktet under.

Rådet foreslår at veilederen erstatter Retningslinjer ved tilgjengeliggjøring av offentlige data ([lenke til regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)). Rådet mener at en veileder er mer fleksibel og enklere å holde oppdatert. Samtidig kan en veileder oppfattes som mindre forpliktende enn et rundskriv og/eller retningslinjer. Hvilke fordeler og ulemper ser dere med at det er en veileder fremfor retningslinjer?

Etter vårt syn, er det viktigste at veiledningen som gis er et levende dokument som oppleves som nyttig. Dersom en veileder gir praktisk rettet, relevant og forståelig veiledning, bør det ikke være noen grunn til at en veileder vil etterleves i mindre grad enn retningslinjer.

Tilbakemeldingene vi får på vår egen veiledning er at den bør være så konkret som mulig, gjerne med eksempler, for at den skal gi størst mulig nytte for virksomhetene.

2. Skillet mellom krav og anbefalinger

Veilederen skiller mellom gjeldende og kommende rettslige krav på den ene siden, og anbefalinger for god praksis på den andre siden. Rådet ønsker innspill på om denne balansen er hensiktsmessig og forståelig.

Er forskjellen på krav og anbefalinger hensiktsmessig og forståelig? Er det anbefalinger som i realiteten er krav, og i så fall, etter hvilket regelverk?

Vi mener at fargekoding gir en enkel og oversiktlig fremstilling av hva som er krav og hva som er anbefalinger.

3. FAIR-prinsippene

Veilederen viser til de internasjonale FAIR-prinsippene. FAIR står for *Findable, Accessible, Interoperable, Reusable*. Dette er en større endring sammenlignet med de nåværende retningslinjene ved tilgjengeliggjøring av offentlige data. Rådet har selv definert ambisjonsnivåene, som en hjelp for offentlige virksomheter når de skal vurdere hvilke prinsipper de bør etterleve.

På hvilken måte har det en verdi for databrukere om offentlig sektor i større grad etterlever FAIR-prinsippene? Eventuelt hvis det ikke har verdi, hvorfor ikke? Er FAIR-prinsippene gjennomførbare og mulig å etterleve for offentlige virksomheter som deler data?

Skriv inn svaret deres her:

Er rådets ambisjonsnivåer for FAIR-prinsippene forståelig og hensiktsmessig? Bør ambisjonsnivået justeres for noen av prinsippene, og i så fall hvilke og hvordan?

Skriv inn svaret deres her:

Er oversettelsene av prinsippene forståelig, og gjengir de meningsinnholdet fra originalspråket, engelsk? Hvilken norsk oversettelse av “Findable” er mest dekkende og presis - “gjenfinnbar” eller “søkbar”? Er det andre begreper som bør vurderes?

Skriv inn svaret deres her:

4. Andre innspill

Vi ønsker også innspill som ikke dekkes av spørsmålene over. Dette kan være synspunkter på enkeltpunkter i veilederen, forhold vi ikke har spurt om, eller andre perspektiver dere mener er relevante.

Er det noe i veilederen dere ønsker å kommentere spesifikt, bruker dere gjerne overskriftene og nummereringen fra veilederen.

Etter dataforvaltningsforordningen artikkel 3 vil «beskyttede data» omfatte alle typer av personopplysninger.

Dette skiller seg fra offentlighetsloven med forskrift, der kun taushetsbelagte personopplysninger (for eksempel etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1) er skjermingsverdige.¹ Etter offentlighetsloven med forskrift har ikke personopplysninger som ikke er taushetsbelagte krav på vern.

Vi forstår det slik at «beskyttede data» må ha en særskilt hjemmel for å kunne deles. Det er uklart for oss om offentlighetsloven § 3, eventuelt offentlighetsforskriften § 7, gir slik hjemmel for personopplysninger som ikke er taushetsbelagte.

I personvernforordningen artikkel 6 nr. 3 stilles det krav til hjemmelens kvalitet når personopplysninger skal behandles. Jo mer inngripende behandlingen er, jo tydeligere må hjemmelen for behandlingen være.

Når personopplysninger generelt er definert som «beskyttede data», kan dette tilsi at hjemmelen for deling av opplysningene bør være tydeligere enn den mer implisitte plikten eller adgangen til deling som følger av offentlighetsloven med forskrift.

Vi mener i alle tilfeller at det er viktig at skillet mellom taushetsbelagte personopplysninger i offentlighetslovens forstand og beskyttede data i dataforvaltningsforordningens forstand synliggjøres. Dersom dataforvalterne ikke er bevisste på at det oppstår et nytt vern for ikke-taushetsbelagte opplysninger gjennom dataforvaltningsforordningen, vil utstrakt ulovlig deling kunne skje.

Dersom dere ønsker videre bistand fra oss i arbeidet, må dere bare ta kontakt. Vi stiller gjerne i møter e.l. dersom dere anser det nyttig.

¹ Etter offentlighetsforskriften § 7 kan ikke opplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9 og 10 publiseres på internett, men opplysningene er ellers ikke gitt noe særskilt vern fra allment innsyn. Opplysningene vil ofte, men ikke alltid, være taushetsbelagte.